

N:o 61.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 14 Maj 1886.

— — — — Andra Kammaren den 14 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till stadga angående eftersökande och bearbetande af stenkolsfyndigheter.

(Lag-Utskottets Utlåtanden N:is 55 och 58).

Till Konungen.

Genom proposition af den 14 sistlidne Januari, åtföljd af ej mindre förslag till stadga angående eftersökande och bearbetande af stenkolsfyndigheter än äfven de i ämnet inom Statsrådet och Högsta Domstolen förda protokoll, har Eders Kongl. Maj:t velat inhemta Riksdagens yttrande öfver nämnda förslag och tillika förklarat sig vilja, efter emottagandet af Riksdagens svar, företaga den slutliga pröfningen af samma förslag och om författnings utfärdande i ämnet förordna.

Riksdagen, som funnit berörda proposition icke kunna i oförändradt skick bifallas, har för sin del antagit en lag angående eftersökande och bearbetande af stenkolsfyndigheter, för hvars innehåll, i hvad detsamma afviker från hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, här nedan redogöres.

Jemte det smärre redaktionsjemkningar *gjorts* i 4, 6, 7, 10, 12, 17, 19, 20, 21, 41, 43 och 46 §§, för hvilka jemkningar någon motivering icke lär erfordras, hafva mera betydande ändringar vidtagits i afseende å 5, 13, 14, 16, 22 och 45 §§. För dessa senare ändringar går Riksdagen nu att närmare redogöra.

5 §.

I fråga om koncessionsområdets storlek hade komiterade föreslagit ett maximum af 500 hektar. Det sålunda föreslagna området ansågs emellertid otillräckligt så väl af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län som ock af de målsmän för den svenska stenkolsindustrien, hvilka i en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift framställt åtskilliga anmärkningar mot komiterades förslag. I sistnämnda skrift ifrågasattes, huru vida det öfver hufvud taget kunde anses nödigt att bestämma något maximum för koncessionsområdets storlek, då de stora depositionsbeloppen och den stadgade arbetsskyldigheten ej syntes kunna fresta någon att begära koncession å större område, än som vore förenligt med hans förmåga att utföra arbetsskyldigheten och sannolikhetsberäkning att af företaget kunna hemta någon vinst. Skulle dock en gräns för områdets storlek bestämmas, vore 500 hektar allt för ringa. Med den brytning, som nu skedde vid de i gång varande grufvorna, vore 500 hektar utbrutna på en tid af 60 à 70 år, och toge man derjemte hänsyn dels till de inskränkningar af det till brytning upplåtne området, hvilka vore en följd så väl af redan gällande som ock af nu föreslagna bestämmelser om skydd för byggnader och andra anläggningar, dels ock till möjligheten och sannolikheten af betydligt ökad årlig utbrytning, så kunde ett område af nämnda storlek komma att utbrytas på vida kortare, möjligen endast hälften så lång tid. Då emellertid, anföres vidare i nämnda skrift, för tillgodogörande af de eldfasta lerorna och de i mängd förekommande sämre kolen, industriella anläggningar måste göras och dessa, jemte erforderliga byggnader för grufarbetet och arbetarebostäder, som i Sverige, i motsats till hvad i utlandet eger rum, måste af grufegaren bekostas och underhållas samt hyresfritt upplåtas, kräfde kapital, uppgående till millioner kronor, hvarå, enligt hvad vunnen erfarenhet från alla våra svenska grufvor bestyrkte, någon utdelning under de första tjugu åren ej vore att förvänta, så syntes föga utsigt vara för handen att under den återstående korta tiden kunna erhålla sålunda förlorad ränta, än mindre att återfå det nedlagda kapitalet. — Här af följde, att ringa sannolikhet funnes för att någon skulle vilja uti grufföretag nedlägga kapital för bearbetande af ett så inskränkt område. — Vore stenkolsflötserna här i landet af samma mäktighet som i utlandet, der de i allmänhet egde tjugu till ett hundra gånger så stor mäktighet som här och hvarest brytning finge ske under enstaka hus, ja till och med under hela städer, kunde det föreslagna maximum af 500 hektar hafva varit fullt tillräckligt, men våra förhållan-

den kräfde ovilkorligen tillgång till större arbetsfält. — På grund af nu anförda omständigheter och förhållanden hafva industriens representeranter ansett, att, derest maximum för området ej blefve helt och hållet borttaget, detsamma icke borde sättas under 2,000 hektar.

Vid ärendets föredragning för Eders Kongl. Maj:t den 14 sistlidne Januari yttrade Statsrådet och Chefen för Civildepartementet: »Om det än icke kan anses tillrådligt, att koncessionsområdet utsträcker till en sådan vidd, hvarigenom rätt till stenkolens bearbetande kunde på några få händer monopoliseras, så torde dock goda skäl tala för att koncession må kunna medgifvas å större område än 500 hektar. Fall kunde inträffa, der det för industrien och det allmänna skulle lända till verklig skada, om en anläggning hindrades deraf, att för densamma icke finge anvisas ett område, som kunde anses betingadt af anläggningskostnaden och utgjorde ett vilkor för anläggningens tillkomst. Hvad jordegaren angår, synes hans rätt vara oberörd af frågan, huru vida större områden borde tilldelas ett färre antal anläggningar, eller om det stenkolsförande distriktet skulle fördelas på flera mindre sådana. I allt fall vore den, som sökte koncession, icke berättigad till det i stadgan högst medgifna område, utan detta berodde på den pröfning, som, efter vederbörandes hörande, föreginge koncessionen. Områdets maximum synes därför utan olägenhet kunna sättas något högre, än komitén föreslagit. En vidd af 750 hektar eller omkring 1,500 tunnland torde i detta afseende motsvara skäliga anspråk och jag anser därför koncessionsområdets högst medgifna storlek böra dertill bestämmas».

Riksdagen anser för sin del, att det sålunda föreslagna maximum kan utan fara ytterligare höjas. Den af föredragande departementschefen antydda betänkligheten, att stenkolsnäringen skulle genom en sådan höjning kunna monopoliseras, finner Riksdagen icke vara af nog betydelse att kunna uppväga de olägenheter, som, på sätt i ofvan anförda skrift framhållits, skulle blifva en följd af ett allt för knäppt tillmätt maximiområde. Att frågan om detta områdes storlek icke har någon större betydelse för jordegaren har, på sätt ofvan synes, Statsrådet och Chefen för Civildepartementet ådagalagt; och Riksdagen har därför antagit sådan ändring af 5 § i förslaget, att koncession icke må omfatta område öfverstigande 1,600 hektar. Då det af komiterade föreslagna måttet, 500 hektar, ansetts under nuvarande förhållanden motsvara en arbetstid af 60 å 70 år, så skulle det af Riksdagen antagna maximiområdet under samma förhållanden svara mot en arbetstid af omkring 200 år, hvilken tidrymd dock torde komma att ej obetydligt reduceras, då man kan hysa förhoppning, att den årliga brytningen kom-

mer att i framtiden ökas. Men äfven om man antager, att en tid af 200 år skulle komma att åtgå för utbrytningen af hela det upplåtna området, synes detta ej orinligt, då man tager i betraktande omfattningen och dyrbarheten af de anläggningar, som stenkolsindustriens andamålsenliga bedrifvande ovilkorligen förutsätter.

Ett korrektiv mot den förutsatta olägenheten, att ett bolag, på grund af en sådan bestämmelse, skulle kunna slå under sig ett större område, än det eger förmåga att bearbeta, och derigenom hindra andra från tillgodogörandet af der befintliga fyndigheter, ligger, såsom jemväl af industriens målsmän blifvit framhållet, i föreskriften att depositionsbeloppen och arbetsskyldigheten bestämmas i förhållande till områdets storlek.

13 §.

Då det i 2 mom. af 13 § stadgas, att område för arbete i dagen utan tillstånd af vederbörande myndighet ej må sträcka sig på mindre afstånd än 30 meter från sådan jernväg eller kanal, som är upplåten för allmän trafik, lär det vara uppenbart, att afsigten med detta stadgande är, icke så mycket skyddande af statens eller de enskilda jernvägsbolagens egendom som icke fast mera den trafikerande allmänhetens trygghet. Deraf synes åter följa att, i afseende å enskilda jernvägar, tillstånd af ifrågavarande beskaffenhet icke bör meddelas af jernvägsbolaget eller dess styrelse, utan endast af den myndighet, som eger öfvervaka, att allmänhetens trygghet i detta afseende icke äfventyras, nemligen Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, under det sådant tillstånd i fråga om statens jernvägar tydligen bör meddelas af Styrelsen för statens jernvägstrafik. Till undanröjdande af all tvekan härutinnan har Riksdagen ansett ordet »myndighet» böra utbytas mot »embetsmyndighet».

Det i samma moment förekommande uttrycket »trettio meter från sådan jernväg» synes kunna gifva anledning till olika tolkningar i afseende å den punkt, hvarifrån nämnda afstånd bör räknas. Man kan ifrågasätta att räkna detsamma från närmaste jernvägsspår eller från gränsen för jernvägens område eller från någon mellan dessa båda linier belägen punkt. Då emellertid storleken af ifrågavarande afstånd icke lär vara af någon väsentlig betydelse för industrien, men deremot kan vara af mycken vikt för jernvägstrafikens trygghet, och då samma skäl torde ega giltighet i afseende å kanal, har Riksdagen ej tvekat att åt stadgandet gifva den ändrade lydelse, att afståndet skall räknas från området för jernvägen eller kanalen.

14 §.

Då det synes vara af vikt, att stängsel, som enligt 4 mom. af 14 § skall hållas kring det för arbete i dagen utlagda området är af sådan beskaffenhet, som i stängsel-förordningen närmare angifves, och då erfarenheten visat, särskildt vid enskilda jernvägsanläggningar, att uttrycklig erinran härom ej är obehöflig, har Riksdagen infört den bestämmelse, att ifrågavarande stängsel skall vara af laggild beskaffenhet.

16 §.

De i 16 § meddelade bestämmelser afse att skydda vissa byggnader och platser mot skada eller förstöring i följd af grufarbete under jord. Då, på sätt stenkolsindustriens målsmän framhållit, de inskränkningar, som i sådant syfte göras i koncessionsinnehafvarens rätt att bearbeta de inom det upplåtne området befintliga mineralier, alltid måste blifva ganska hinderliga för grufvans ordnande och arbetets ändamålsenliga bedrivande, enär arbetet under jord på större sträckor måste komma att afbrytas samt rent af omöjliggöra grufdrift under tätt bebyggda områden, anser Riksdagen det vara af synnerlig vikt, att dessa inskränkningar icke göras större, än det med dem afsedda ändamålet ovillkorligen kräfver.

Vid den granskning, som Riksdagen i sådant hänseende underkastat bestämmelserna i förevarande paragraf, har Riksdagen kommit till den åsigt, att nämnda bestämmelser i vissa delar äro mera än nödigt betungande och hämmande för industrien, på samma gång som ofantliga kvantiteter stenkol derigenom onödigtvis lemnas värdelösa i en relativt särdeles fattig kolformation. Riksdagen har då i främsta rummet fäst sig vid likställandet uti ifrågavarande afseende af boningshus å ena sidan samt andra vid gård uppförda åbyggnader äfvensom tomtplatser och trädgårdar å andra sidan. Att arbetet utan vederbörandes tillstånd ej får drivas under boningshus och ett visst område kring sådana byggnader, anser Riksdagen, med hänsyn till det obehag och den fara, sådant åtminstone kan tänkas medföra för husets invånare, vara en berättigad inskränkning; men i fråga om öfriga ofvannämnda byggnader och platser torde förhållandet vara ett annat. Skada å dessa föremål synes endast kunna medföra en ekonomisk förlust, och genom de i förslaget meddelade bestämmelser om pant för skada och intrång torde full trygghet vara egaren beredd, att denna förlust ej skall komma att drabba honom. Riksdagen har därför ansett särskildt tillstånd icke böra i regeln vara

erforderligt för att arbetet må bedrivas lodrätt under sådana byggnader och platser, men, enär faran för skada onekligen ökas i den mån arbetet närmar sig jordytan, bibehållit detta vilkor äfven i afseende å nu ifrågakvarande föremål, om arbetet bedrifves på mindre djup än trettio meter från jordytan.

Till bestämmelsen om det afstånd från jernväg, inom hvilket arbetet under jord får bedrivas, läser, af det vid 13 § här ofvan angifna skäl, ett förtydligande tillägg vara erforderligt. Då Riksdagen emellertid hyser den öfvertygelse, att faran af ett närmande till jernvägen här är mindre än i fråga om arbetet i dagen, har Riksdagen ansett, att afståndet i förevarande fall lämpligen kan räknas från närmaste jernvägsspår.

I en punkt har Riksdagen deremot vidtagit en ändring, som kan medföra en inskränkning i den grufvegaren enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag tillkommande rätt att bedriva arbetet under jord, nemligen med hänsyn till kyrka. Enligt Riksdagens tanke bör samma skydd, som tillerkännes boningshus, äfven tillkomma kyrka. Sådant skydd kan dock icke anses vara beredt genom föreskriften, att arbete ej får bedrivas lodrätt under kyrkogård, då det ju kan inträffa, att kyrkan är belägen invid sjelfva gränsen af kyrkogården. Förbudet mot arbete under ett område af 15 meter från kyrka torde böra vara ovillkorligt.

22 §.

Den af Eders Kongl. Maj:t i denna paragraf föreslagna afgift till egare af jord inom det område, hvarå koncession meddelats, har, med afseende å de betydande ekonomiska svårigheter, med hvilka den svenska stenkolsindustrien haft och ännu har att kämpa, synts Riksdagen vara alltför högt tilltagen. Riksdagen har därför ansett denna afgift böra nedsättas från en femtiondedel eller två procent till en sjuttiofemtedel eller en och en half procent af värdet å de stenkol och i sammanhang dermed förekommande eldfasta leror, hvilka å området vinnas och i dagen uppfordras.

Om koncessionsinnehafvaren också icke kan anses såsom egare till det område för arbete i dagen, som enligt 12 § skall af bergmästaren anvisas och enligt 14 § af koncessionsinnehafvaren lösas, så synes dock billigheten fordra, att den sistnämnde, hvilken med belopp motsvarande jordens fulla värde och hälften derutöfver nödgats lösa nämnda område, i afseende å den i 22 § stadgade afgift likställes med jordegare, d. v. s. att koncessionsinnehafvaren berättigas att å samma afgift sig till godo afräkna så stor del deraf, som i förhållande till hela koncessionsområdet

belöper sig å det af honom inlösta området i dagen. Bestämmelse härom har derfor blifvit i 22 § införd.

I sista punkten af 22 § stadgas: »Äro inom området flere jordegare, njute de lott i afgiften efter som de i jorden ega del.» Såsom detta stadgande i förslaget är affattadt, synes det öfverlemna åt koncessions-innehafvaren att bedöma, huru stor andel i afgiften bör tillkomma hvarje jordegare inom koncessionsdistriktet och i öfverensstämmelse dermed till en hvar af desse erlægga det honom tillkommande afgiftsbelopp. Då ett sådant bedömande stundom kan vara förenadt med svårigheter och derigenom medföra obehag och till äfventyrs förluster för koncessions-innehafvaren, har Riksdagen ansett lämpligare, att afgiften för hela området erlägges till *en* person, hvilken utses af jordegare inom området, de der i förevarande afseende torde kunna betraktas såsom en samfällighet; hvarefter den sålunda utsedde på jordegarne fördelar afgiften efter ofvan angifna grund.

45 §.

Uti den förut omförmälda, af åtskillige målsmän för stenkolsindustrien till Eders Kongl. Maj:t ingifna skrift anmärktes mot de i 45 § mom. a) meddelade bestämmelser om det afstånd, inom hvilket de i 3 § af 1884 års grufvestadga angifna boningshus och åbyggnader äfvensom tomtplats och trädgård skulle vara mot grufarbete skyddade, att då komiterade, enligt hvad motiven till 16 § utvisade, ansett ett afstånd af 15 meter i fråga om arbetet under jord ur teknisk synpunkt fullt betryggande, giltigt skäl ej förefunnes att här bibehålla det i 1885 års grufvestadga föreskrifna afståndet af 100 famnar, motsvarande 178,14 meter. I samma syfte hafva jemväl Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Malmöhus län och Bergmästaren i Södra bergmästaredistriktet uttalat sig. Statsrådet och Chefen för Civildepartementet, som vid ärendets föredragning hos Eders Kongl. Maj:t omnämnde den sålunda gjorda anmärkningen, erinrade dervid: »Att innehafvare af äldre grufva icke kan tillåtas att med arbete under jord gå lika nära boningshus m. m., som är koncessionsinnehafvare medgifvet, har sin förklaringsgrund deri, att väl koncessionsinnehafvaren, men icke egaren af den äldre grufvan är skyldig att nedsätta pant för skada, som af arbetet kan uppkomma. Någon ändring af bestämmelserna i denna punkt kan jag därför icke tillstyrka.»

Då emellertid, på sätt industriens målsmän framhållit, den ifrågasvarande bestämmelsen utgör ett synnerligen väsentligt hinder för ett ändamålsenligt drifvande af de grufvor, som tillkommit i enlighet med

föreskrifterna i 1855 års grufvestadga — hvilket närmare belyses af en vid ofvanberörda skrift fogad karta — har Riksdagen sökt finna någon utväg att befria innehafvarne af sådana grufvor från denna olägenhet, utan att vederbörande jordegare derigenom blottställas för förluster. En sådan utväg tror Riksdagen sig hafva funnit i ett tillägg till momentet, hvarigenom åt innehafvare af äldre grufva medgifves rätt att framdrifva grufarbetet under jord så nära omförmälda byggnader och platser, som i 16 § af förslaget sägs, så vida han för skada och intrång, som genom sålunda framdrifvet arbete kunna jordegare eller annan tillskyndas, före arbetets början hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ställer borgen af sådan beskaffenhet som i 12 § omförmäles. Då emellertid grufinnehafvaren härigenom erhåller rätt att förfoga öfver de inom det eljest skyddade området befintliga stenkol och eldfasta leror, synes billigheten fordra, att jordegaren i afseende å dessa tillerkännes rätt till sådan afgift som i 22 § sägs, och har stadgande i sådant syfte därför blifvit i förevarande moment infördt.

På grund af hvad Riksdagen nu inför Eders Kongl. Maj:t anför, har Riksdagen, som på sätt ofvan är nämndt, funnit sig icke kunna bifalla Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition i oförändradt skick, för sin del antagit en

L a g

angående eftersökande och bearbetande af stenkolsfyndigheter
af den lydelse, bilagan Litt. A. till denna skrifvelse utvisar.

Stockholm den 14 Maj 1886.

Med undersätlig vördnad:

Bil. Litt. A.

L a g

angående eftersökande och bearbetande af stenkolsfyndigheter.

1 K a p.

Om koncession.

1 §.

Rättighet att eftersöka och bearbeta stenkolsfyndighet är beroende på särskildt tillstånd (koncession), som meddelas af konungen; och må förty inmutning af sådan fyndighet icke ega rum.

2 §.

Ansökning om koncession göres skriftligen och ingifves till Konungens Befallningshafvande i länet. Sådan ansökning skall innehålla uppgift å

sökandens namn, hemvist och yrke;

det jordområde, hvarå koncession sökes, med angifvande af hemman eller lägenhet samt socken, der området är beläget;

huru stor ytvidd i dagen inom sagda område, som sökanden anser sig för arbetet behöfva; samt

den mark för väg till området, som kan vara erforderlig.

Ansökningen skall åtföljas af karta öfver området i skala af 1 : 4,000, upprättad af behörig landtmätare enligt de för kartor vid egoskiften gällande bestämmelser, samt upptagande de å området befintliga byggnader och platser af det slag, hvarom i 13 § sägs.

Sökanden skall derjemte, så vidt ske kan, uppgifva den omfattning, hvari han har för afsigt att drifva arbetet; bifoge ock de intyg, som

han vill åberopa för att styrka, att arbetet kan af honom ändamålsenligt utföras och att nödiga tillgångar dertill stå till sökandens förfogande.

3 §.

Då koncessionsansökning inkommit, låte Konungens Befallningshafvande ofördröjligen kungörelse derom införas tre gånger i allmänna tidningarna; foga ock anstalt, att kungörelsen jemte bevis om dagen, då den första gången varit i allmänna tidningarna införd, varder, sist inom fjorton dagar från sagde dag, uppläst i kyrkan till socken, der det i ansökningen uppgifna område är beläget, samt derjemte anslagen i sockenstugan eller annat lämpligt ställe i socknen, äfvensom, der så ske kan, införd i tidning inom orten.

Kungörelse, hvarom ofvan är sagdt, skall innehålla erinran om den i 4 § bestämda tid och ordning för bevakande af rättighet, som är af frågan beroende.

Kostnaden för ansökningens offentliggörande skall af sökanden förskjutas.

4 §.

Inom tre månader från den dag kungörelse om ansökningen första gången varit i allmänna tidningarna införd eger den, som anser sin rätt vara af frågan beroende, att hos Konungens Befallningshafvande i länet skriftligen anföra hvad han till bevarande af sin rätt aktar nödigt.

Efter utgången af denna tid och sedan bergmästaren i orten öfver ansökningen meddelat yttrande, insände Konungens Befallningshafvande samtliga handlingarna jemte eget utlåtande till Konungen, som pröfvar, huruvida, med afseende å företagets gagn för orten och det allmänna, koncession i enlighet med denna lag må sökanden beviljas.

5 §.

Koncession må icke omfatta område öfverstigande ett tusen sex hundra hektar.

6 §.

Å område, som, innan denna lag trädt i kraft, blifvit för bearbetande af stenkolsfyndighet inmutadt eller annorledes lagligen upplåtet, vare,

utan tillstånd af den som innehar sådan rätt, koncession icke gällande, såvidt den äldre rättigheten är behörigen försvarad.

7 §.

Söka flere koncession å samma område, bestämme Konungen, oberoende af tiden då ansökningarna inkommit, hvilken af sökandena, vare sig de äro jordegare, upptäckare eller andre, må ega företräde till koncessionens erhållande; dock vare den, som dervid visar sig hafva upptäckt fyndigheten, berättigad att, om annan erhåller koncessionen, af denne undfå skälig godtgörelse, hvars belopp i koncessionen bestämmes.

8 §.

I koncession skall utsättas:
gränserna för det område koncessionen omfattar;
den ytvidd i dagen inom sagda område, som må sökanden för arbetet anvisas;
den mark för väg till området, som sökanden eger begagna; samt
den årliga arbetsskyldighet koncessionens innehafvare minst skall fullgöra.

9 §.

För det område, hvarå koncession meddelats, skola gränserna på djupet räknas lodräta, så vidt det utan förnärmande af annans rätt kan ske.

10 §.

Den, som erhållit koncession, ege uteslutande rätt att, med de villkor och inskränkningar denna lag innehåller, inom det område koncessionen omfattar eftersöka samt bearbeta och tillgodogöra sig derstädes befintliga stenkolsfyndigheter äfvensom de eldfasta leror, hvilka i sammanhang med sådana fyndigheter förekomma.

Öfriga på djupet anträffade mineraliska ämnen inom området för koncessionen må äfven af koncessionsinnehafvaren brytas, i den mån sådant är erforderligt för arbetets ändamålsenliga drifvande, och ege koncessionsinnehafvaren deraf använda hvad för grufdriftens ändamål behöfves. Hvad sålunda icke användes må innehafvaren af koncessionen ock behålla, så framt det icke af jordegaren mot erläggande af godtgörelse för brytnings- och uppfodringskostnader afhemtas inom sextio

dagar efter tillsägelse. Jordegarens rätt i detta afseende utöfvas å kronojord af jordens innehafvare.

Är mineralfyndighet inom området inmutad, vare lag som i 17 § sägs.

11 §.

Det åligger den, som erhållit koncession, att såsom pant för skada och intrång, som genom arbetet kan jordegare eller annan tillskyndas, hos Konungens Befallningshafvande nedsätta i penningar eller svenska statens eller allmänna hypoteksbankens obligationer tvåtusen kronor, innan något arbete får börjas, samt derutöfver, innan annat arbete än fyndighetens undersökning medelst borrhning får ega rum, ett belopp af femtio kronor för hvarje hektar af det område, koncessionen omfattar. Är koncessionsinnehafvaren tillika egare af detta område, må i koncessionen medgifvas honom befrielse, till hela beloppet eller viss del deraf, från nedsättning, hvarom nu är sagdt; dock med skyldighet för koncessionsinnehafvaren att sedermera, om jorden eller andel deraf kommer i annan egares hand, inom åtta dagar efter tillsägelse af nye egaren fullgöra hvad härofan är i afseende å nedsättande af pant i allmänhet föreskrifvet.

Har nedsatt belopp blifvit till större eller mindre del för gäldande af skadeersättningar användt, skall koncessionsinnehafvaren inom åtta dagar fylla bristen, så att beloppet åter uppgår till ofvan bestämda summa.

12 §.

1 mom. Det område i dagen, som innehafvare af koncession för arbetet behöfver, skall, med iakttagande af hvad i koncessionen är stadgadt angående den i sådant afseende högst medgifna ytvidd, af bergmästaren i orten, efter kallelse å jordegaren, på stället anvisas, antingen på en gång vid arbetets början, eller i mån som koncessionsinnehafvaren deraf är i behof. Det anvisade området skall vid förrättningen på marken utstakas och förses med rösen eller andra lämpliga skiljemärken samt derjemte å koncessionskartan inläggas.

Öfver förrättningen skall bergmästaren föra protokoll, upptagande fullständig beskrifning öfver det anvisade området.

Kostnaden för förrättningen skall gäldas af koncessionsinnehafvaren.

2 mom. Innan koncessionsinnehafvaren må taga i besittning område i dagen, som blifvit enligt denna § anvisadt, eller mark till väg, då rätt dertill är i koncessionen medgifven, åligger det honom att för

lösen af området eller marken ställa borgen hos Konungens Befallningshafvande i länet, som har att tillse, att sådan borgen är vederhäftig, och att densamma varder behörigen förnyad.

13 §.

1 mom. På mindre afstånd än tvåhundra meter från boningshus eller från annan åbyggnad, der den är uppförd vid gård, eller från tomtplats eller trädgård må område för arbete i dagen enligt 12 § icke anvisas utan tillstånd af såväl egaren till byggnaden, tomtplatsen eller trädgården som den, hvilken dertill har nyttjanderätt.

2 mom. Område för arbete i dagen må ej heller sträcka sig in på kyrkogård eller begravningsplats eller, utan tillstånd af vederbörande embetsmyndighet, på mindre afstånd än trettio meter från området för sådan jernväg eller kanal, som är upplåten för allmän trafik.

3 mom. Hvad i denna § är sagdt om hinder mot anvisande af område i dagen vare dock icke gällande, om hindret tillkommit efter det koncessionen meddelades.

14 §.

1 mom. Område, som enligt 12 § af bergmästaren för arbete i dagen anvisas, skall, med det undantag som i 2 mom. härnedan sägs, af koncessionsinnehafvaren lösas med belopp, motsvarande jordens fulla värde och hälften derutöfver. Lösesumman skall, om öfverenskommelse ej kan träffas, bestämmas af särskild nämnd i den ordning, som i gällande författning angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof stadgas; och falle kostnaden härför koncessionsinnehafvaren till last. I fråga om lösesummans utbetalande och villkoren därför lände ock samma författnings bestämmelser till efterrättelse.

2 mom. Är området afsedt endast för fyndighetens undersökning medelst borrhning och vill innehafvaren af koncessionen icke under längre tid än högst tre år deröfver förfoga, vare han icke skyldig att sådant område till sig lösa; gifve dock, så länge detsamma användes, innehafvaren af jorden förskottsvis för hvarje år ersättning, motsvarande dubbla beloppet af jordens afkastning utan afdrag för brukningskostnaden. Koncessionsinnehafvaren skall derjemte, då platsen icke vidare begagnas, ersätta jordegaren eller den, som i hans ställe är till sådan godtgörelse berättigad, all skada, som marken genom arbetet för framtiden kan hafva tagit. Under tiden till dess denna ersättning blifvit

erlagd, ansvare koncessionsinnehafvaren för fulla beloppet af den årliga afgiften för områdets begagnande.

3 mom. Då rätt till mark för väg är i koncessionen medgifven, gälle i fråga om lösen af sådant område eller ersättning för dess begagnande hvad som för hvarterdera fallet är i denna § föreskrifvet.

4 mom. Det åligger koncessionsinnehafvaren ensam att kring område, som han enligt denna § fått till sig lösa, hålla stängsel af laggild beskaffenhet.

5 mom. Å område, som blifvit enligt denna § inlöst, må lagfart icke koncessionsinnehafvaren meddelas.

15 §.

Innehafvare af koncession må icke ofvan jord taga i besittning eller eljest förfoga öfver annan del af området för koncessionen, än som blifvit honom af bergmästaren anvisad såsom i 12 § sägs.

Visar sig under arbetets fortgång att för detsamma eller för väg till området större utrymme i dagen erfordras, än som är i koncessionen medgifvet, ege koncessionsinnehafvaren att om vinnande af ökad utrymme göra ansökning i den ordning, som för erhållande af koncession är föreskrifven.

16 §.

Innehafvare af koncession vare berättigad att å hela det område, koncessionen omfattar, under jord drifva arbetet, dock med följande inskränkningar;

a) sådant arbete får icke ega rum lodrätt under kyrkogård eller begravningsplats eller under ett område i dagen med utsträckning af femton meter från kyrka.

b) arbete af förutnämnda beskaffenhet må utan sådant tillstånd, som i 13 § omförmäles, icke verkställas lodrätt under ett område i dagen med utsträckning af 15 meter från boningshus och med utsträckning af trettio meter från sådan jernväg eller kanal, som är upplåten för allmän trafik; skolande detta afstånd hvad angår jernväg beräknas från dess närmaste spår; samt

c) grufarbete, som bedrives på mindre djup än trettio meter under jordytan, må utan tillstånd, som i 13 § 1 mom. sägs, icke ske lodrätt under ett område i dagen med utsträckning af femton meter från någon vid gård uppförd, till boningshus ej afsedd åbyggnad eller tomtplats eller trädgård.

Hvad i denna paragraf är stadgadt om hinder mot arbete under jord vare icke gällande, om hindret tillkommit efter koncessionens meddelande.

17 §.

Sker å område, hvarå koncession meddelats, inmutning af mineralfyndighet, som enligt grufvestadgan den 16 Maj 1884 är dertill lofgifven, eller meddelas koncession å område, som förut är för annan mineralfyndighet än stenkol inmutadt, må arbete för fyndighetens eftersökande och bearbetande, som verkställas på grund af först vunnen rättighet, icke hindras eller uppehållas af arbete på grund af inmutning eller koncession, som senare tillkommit. Uppstår i detta fall tvist om sättet för drifvande af de särskilda slagen af arbete, bestämme bergmästaren i orten, huru arbetena skola ordnas, så att innehafvare af äldre inmutning eller koncession kan ändamålsenligt drifva sitt arbete med minsta förfång för den senare rättsinnehafvaren.

18 §.

Skada och intrång, som tillskyndas jordegare eller annan genom arbete, som på grund af koncession verkställas, skall ersättas af den, som innehar koncessionen.

19 §.

Yppas tvist om ersättning, som enligt denna lag skall utgå, varde frågan, der den ej gäller jordlösen, hvarom i 14 § sägs, pröfvad af tre ojäfvige skiljemän, af hvilka hvardera parten utser en och de sålunda utsedde tillkalla den tredje; tredskas den, mot hvilken anspråket väckes, att utse skiljeman, eller kunna de utsedde ej om valet af den tredje sig förena, ege Konungens Befallningshafvande eller rätten i stad och domaren å landet eller utmätningsmannen i orten att på ansökan af den, som anspråket väckt, om valet förordna. Varder till ersättning dömdt, skall den ersättningsskyldige ock förpligtas att gälda kostnaden för skiljemännens sammanträde samt motpartens utgifter å saken; sättes ersättningen ej högre än den ersättningsskyldige före sammanträdet bjudit, stånde hvar sina kostnader och gälda hvardera halfva sammanträdeskostnaden.

Hvad de fleste skiljemännen säga skall, änskönt någondera parten vill

söka domaren, gå i verkställighet, der ej domaren eller öfverexekutor annorlunda förordnar; den af parterne, som med beslutet ej nöjes, dock ej förment att tvisten under rättens pröfning draga, så framt han sin talan instämmer inom nittio dagar från det skiljemännens beslut honom tillställes. I skiljemännens beslut skall tydlig hänvisning lemnas om hvad den missnöjde har att iakttaga för tvistens dragande under rättens pröfning.

Vill den, som ersättning fordrar, hellre genast lita domstol än skiljemän till, stånde det honom öppet.

20 §.

1 mom. Om innehafvare af koncession verkställer arbete utan att pant är enligt 11 § nedsatt, eller vidtager förfoganden öfver område i dagen, som icke blifvit honom anvisadt af bergmästaren såsom i 12 § sägs, eller sätter sig i besittning af anvisadt område eller af mark för väg innan borgen är enligt 12 § stäld, eller mot bestämmelserna i 16 § under jord drifver arbete å område, som är deremot skyddadt, ansvare såsom för åverkan, om åtal derå i laga tid anställes.

2 mom. I fall, hvarom i 1 mom. är sagdt, så ock om koncessionsinnehafvare underlåter att enligt 11 § fylla uppkommen brist i nedsatta medel, eller att ställa sig till efterrättelse föreskrift i fråga om borgen, som af Konungens Befallningshafvande enligt 12 § meddelas, eller att utgifva ersättning enligt 14 § 2 mom.; då varde arbetet inställt intilldess hvad i hvarje fall är föreskrifvet blifvit fullgjordt; och åligger det utmätningsmannen i orten, då han derom anlitas, att lemna den för arbetets inställande nödiga handräckning.

21 §.

Vill koncessionsinnehafvare frånträda koncessionen, göra skriftlig anmälan hos Konungens Befallningshafvande i länet, och upphøre koncessionen från den dag, sådan anmälan skett; skolande Konungens Befallningshafvande låta underrättelse härom intagas i länskungörelserna.

Då koncession sålunda upphört likasom då densamma genom laga kraft egande dom förklarats förverkad, ege den, som innehaft koncessionen, att återfå den af honom enligt 12 § ställda borgen, sedan han visat, att alla frågor om jordlösen inom området för koncessionen blifvit slutligen afgjorda; och vare han derjemte berättigad att, sedan ett år förflutit från koncessionens upphörande, återbekomma så stor del af

det enligt 11 § nedsatta belopp, som icke motsvarar anspråk på ersättningsskyldighet, hvarom tvist då kan vara anhängig.

Önskar koncessionsinnehafvare afstå endast från viss del af det område koncessionen omfattar, göra derom ansökning hos Konungen, och varde ärendet behandladt i den ordning, som för erhållande af koncession är föreskrifven.

Medgifves koncessionsinnehafvare att afstå från en del af området för koncessionen, gälla om återbekommande af det för den delen nedsatta belopp hvad här ofvan är i ty fall stadgadt.

2 Kap.

Om afgift till jordegaren.

22 §.

Egare af jord inom det område, hvarå koncession meddelats, vare berättigad att, utan deltagande i kostnaden för arbetet, af koncessionsinnehafvaren erhålla en afgift motsvarande värdet af en sjuttiofemtedel af de stenkol och i sammanhang dermed förekommande eldfasta leror, hvilka å området vinnas och i dagen uppfordras; egande dock koncessionsinnehafvaren att å denna afgift sig till godo afräkna så stor del, som på det honom enligt 12 § anvisade område i dagen sig belöper i förhållande till hela det område, koncessionen omfattar. Äro inom det senare området flere jordegare, njute de i hvad af afgiften dem samfäldt tillkommer lott efter som de i jorden ega del. Koncessionsinnehafvaren skall för hvarje arbetsår inom Januari månad nästföljande år till jordegaren eller, der jordegare äro flere, till den person, hvilken de hafva att utse, erlägga hvad enligt denna paragraf jordegare tillkommer.

23 §.

Å kronojord, som under ständig besittningsrätt innehafves eller är till boställe anslagen eller blifvit för kronans räkning till brukning på viss tid åt annan upplåten, skall kronoåbon, boställsinnehafvaren eller den, som eljest besittningsrätten innehar, njuta den jordegaren enligt

22 § tillkommande afgift till godo. Å annan kronojord vare koncessionsinnehafvaren från afgift befriad.

24 §.

Ej må någon för längre tid, än han är egare eller innehafvare af jorden, till annan öfverlåta rättigheten att uppbära afgift, hvarom i 22 § sägs.

25 §.

Fråga om beloppet af den afgift, som enligt 22 § bör jordegare tillkomma, skall, der öfverenskommelse ej kan träffas, pröfvas af skiljemän, såsom i 19 § är föreskrifvet.

3 Kap.

Om arbetsskyldighet och hvilostånd.

26 §.

1 mom. Den årliga arbetsskyldighet, som enligt 8 § skall i koncessionen bestämmas, må icke sättas lägre, än att värdet af arbetet motsvarar femton dagsverken för hvarje hektar som koncessionen omfattar till och med etthundra hektar, tio dagsverken för hvarje hektar derutöfver till och med trehundra hektar, och fem dagsverken för hvarje hektar derutöfver.

Denna arbetsskyldighet skall för hvarje kalenderår innan dess slut fullgöras; och räknas första arbetsåret från den 1 Januari året efter det då koncessionen utfärdades, der ej i följd af tvist för arbetet mött hinder, hvars undanrödjande icke af koncessionsinnehafvaren berott, i hvilket fall arbetsåret räknas från den 1 Januari året efter det, då hindret upphört.

2 mom. För de tre arbetsår, som följa näst efter koncessionens meddelande, må Konungen nedsätta arbetsskyldigheten, dock ej lägre än till en fjerdedel af hvad ofvan är föreskrifvet.

3 mom. Arbete, hvarom i denna paragraf sägs, skall vara af beskaffenhet att kunna främja det ändamål, för hvilket koncessionen beviljats; och må arbete, som uppenbarligen afser tillgodogörande af andra

ämnena än stenkolsfyndighet, icke räknas koncessionsinnehafvare till godo i fråga om arbetsskyldighetens fullgörande.

27 §.

Befrielse från stadgad arbetsskyldighet må, på skriftlig ansökning, af bergmästaren beviljas hvarje gång för högst fyra arbetsår, då mot arbetets fullföljande förefinnas väsentliga hinder, som icke kunnat af koncessionsinnehafvaren förekommas, eller andra giltiga anledningar till hvilostånd uppgifvas och styrkas.

Ej må dock hvilostånd medgifvas, om ej arbetsskyldigheten är för minst sex arbetsår fullgjord.

Hvilostånd skall utsättas att gälla från och med den 1 Januari året efter ansökningens ingifvande till den 1 Januari det år, då arbetsskyldigheten skall åter inträda.

28 §.

Sökes hvilostånd för sådan stenkolsgrufva, hvarifrån annan i arbete varande grufva kan under hviloståndstiden blifva af ökad vattentillopp besvärad, må hvilostånd af bergmästaren icke beviljas förr, än antingen egaren till den angränsande grufvan sådant medgifvit, eller visas kan, att öfverenskommelse med honom om vattnets undanhållande under hviloståndstiden träffats, eller ock sökanden ställt pant eller borgen, som blifvit af öfverexekutor godkänd, för all den skada, som under samma tid genom ökad vattentillopp egaren till angränsande grufva tillskyndas.

Visar det sig, sedan hvilostånd redan är beviljadt, att angränsande grufvor, på sätt förut är nämndt, förnärmas, bestämme bergmästaren de vilkor, hvarunder hviloståndet får tillgodonjutas.

29 §.

Nytt hvilostånd må icke meddelas, med mindre än att arbetsskyldigheten blifvit fullgjord för minst sex arbetsår från den tid, förut beviljadt hvilostånd gått till ända.

30 §.

Beslut om hvilostånd skall genom koncessionsinnehafvarens försorg inom tre månader från det beslutet meddelades uppläsas i kyrkan till

socken eller församling, der området för koncessionen är beläget, vid påföljd att hviloståndet eljest förfaller, hvarom erinran bör i beslutet intagas.

31 §.

Försummas utan behörig tillåtelse den i koncessionen bestämda arbetsskyldighet för något arbetsår, vare vid det årets utgång koncessionen och den derpå grundade rätt förverkad, så framt talan derom sker inom två år från utgången af det arbetsår, under hvilket försummelsen egt rum.

Utom den, hvars enskilda rätt är i fråga, må äfven kronans ombudsman tala å försummelse, hvarom i denna paragraf sägs.

32 §.

Då koncessionen förverkats eller eljest upphört att vara gällande, skall all den mark, hvilken koncessionsinnehafvaren enligt 14 § inlöst, hemfalla till jordegaren utan ersättning, dock att koncessionsinnehafvare må under två år derefter å sådan mark afgiftsfritt behålla qvar byggnader och andra tillhörigheter.

Schakt och gruföppningar samt de i grufvan befintliga, för dess styrka och bestånd nödiga byggnader skola utan lösen tillfalla den, som sedermera i laga ordning förvärfvar rätt till grufvans bearbetande.

4 Kap.

Ordningsstadganden.

33 §.

Bergverksstyrelsen eger att öfver arbete för eftersökande och bearbetande af stenkol utöfva sådan tillsyn, att nödig trygghet beredes arbetsmanskaper, och att icke genom sättet för arbetets drifvande grufvans framtida bestånd äfventyras eller fara för annans egendom uppstår.

Den, som icke ställer sig till efterrättelse föreskrift, som på grund af denna paragraf af bergsöfverstyrelsen eller bergmästaren meddelas, straffes med böter från och med tio till och med fem hundra kronor.

34 §.

Särskildt skall vid grufbrytning iakttagas, att inrättningar för vandring upp och ned i grufvan samt uppfordringslinor äfvensom de maskiner, hvilka för grufdriften användas, underhållas i sådant skick, att olyckshändelse genom bristfällighet derå ej må inträffa.

35 §.

Utan tillstånd af bergmästaren må icke schakt eller gruföppning igenfyllas eller de i grufvan befintliga, för dess styrka och bestånd nödiga byggnader skadas eller förstöras. Den häreinot bryter, straffes med böter från och med tio till och med fem hundra kronor.

36 §.

Finner bergmästaren nödigt, att i stenkolsgrufva anstalt göres till trygghet för arbetsmanskapet eller till förekommande af fara för grufvans framtida bestånd eller för annans egendom, ege bergmästaren förelägga koncessionsinnehafvaren att inom viss tid hafva utfört sådan anstalt vid äfventyr, förutom ansvar enligt 33 §, att, efter omständigheterna, det föreskrifna arbetet varder på hans bekostnad genom bergmästarens försorg verkställt eller arbetet inställes, till dess sådan anstalt blifvit gjord.

37 §.

Medför arbete i stenkolsgrufva synnerlig våda för arbetsmanskapet, eller drifves det på sådant sätt, att uppenbar fara för grufvans bestånd eller annans egendom derigenom uppstår, ege bergmästaren att förbjuda arbetet; och stånde sådant förbud vid makt intill dess, på förd klagan, annorlunda varder af bergsöfverstyrelsen förordnad.

38 §.

Då bergmästaren förordnat om inställande af arbete i stenkolsgrufva, må han, der så nödigt är, för verkställighet deraf anlita kronobetjeningens biträde.

39 §.

Då koncession å annan öfvergått, skall denne, vid bot af etthundra kronor, inom trettio dagar derefter hos bergmästaren derom göra anmälan.

40 §.

Hafva flere del i koncession eller innehafves koncession af bolag, skall för hvarje år utses en föreståndare för arbetet, hvilken är ansvarig för fullgörande af de föreskrifter, hvarom i detta kapitel stadgas.

Val af föreståndare skall anmälas hos bergmästaren.

Sker ej sådan anmälan, är hvarje delegare eller, om koncessionen innehafves af bolag, hvarje ledamot af dess styrelse ansvarig såsom vore han föreståndare för arbetet.

41 §.

Öfver stenkolsgrufva, som är under arbete, skall, der icke grufvan i sin helhet är från dagen fullt åskådlig, finnas fullständig och noggrann grufkarta (markscheiderkarta) i skala 1 : 1,500; och böra nya grufarbeten inom sex månader å kartan inläggas.

Grufkarta skall, på bekostnad af koncessionsinnehafvaren, upprättas af bergstjensteman eller annan, som af bergsöfverstyrelsen förklarats behörig att verkställa grufmätningar; börande såväl kartan som kompletteringsarbetena uppgöras i två exemplar, deraf det ena skall finnas vid grufvan eller på tillsägelse vara för bergmästaren eller jordegare derstädes tillgängligt, och det andra insändas till bergsöfverstyrelsen.

Försummar koncessionsinnehafvare hvad sålunda är föreskrifvet, vare straffet böter från och med tio till och med etthundra kronor, och ege bergmästaren låta å hans bekostnad karta upprättas eller kompletteras.

42 §.

Innan den 1 Mars hvarje år skall koncessionsinnehafvaren till bergmästaren insända uppgift å de stenkol och eldfasta leror, som under föregående året brutits och uppfordrats, jemte de öfriga statistiska redogörelser, som bergsöfverstyrelsen kan föreskrifva.

Försunmar koncessionsinnehafvare hvad i denna paragraf påbjudes, böte tio kronor; och ege bergmästaren förelägga ytterligare tid, hvarje gång vid vite, ej öfverstigande sjuttiofem kronor.

43 §.

Till böter enligt denna lag må ej dömas, om å förseelsen följer straff enligt allmän lag.

Böter och viten, som jemlikt denna lag ådömas, tillfalla kronan.

Saknas tillgång till deras fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän lag.

44 §.

Öfverträdelse af stadgandena i detta kap. må af allmän åklagare åtalas, der öfverträdelsen af bergstjensteman eller målsegande till åtal angifves.

5 Kap.

Särskilda bestämmelser.

45 §.

För stenkolsgrufva, hvartill rättighet genom inmutning eller annorledes vunnits innan denna lag trädt i kraft, skall grufvestadgan den 16 Maj 1884 i tillämpliga delar lända till efterrättelse, med följande undantag:

a) det afstånd, inom hvilket boningshus och annan i 3 § grufvestadgan angifven åbyggnad äfvensom tomtplats och trädgård äro enligt 11 och 26 §§ i samma stadga skyddade mot grufarbete i dagen och under jord, skall, i öfverensstämmelse med hvad i 2 § 1 stycket af grufvestadgan den 12 Januari 1855 fans förordnad, beräknas, icke till 200, utan endast till 178,14 meter (100 famnar); dock må de i 16 § af denna lag gifna bestämmelser om koncessionsinnehafvarens rätt att så nära intill omförmälda byggnader och platser, som i samma paragraf sägs, under jord framdrifva arbetet äfven gälla för innehafvare af äldre stenkolsgrufva, så framt han för skada och intrång, som genom sålunda

framdrifvet arbete kunna jordegare eller annan tillskyndas, före arbetets början ställer borgen hos Konungens Befallningshafvande, som i fråga om sådan borgen har att iakttaga hvad i 12 § 2 mom. af denna lag beträffande der omförmäld borgen är föreskrifvet; och vare grufvans innehafvare derjemte skyldig att till egare af jord inom de områden i dagen, hvilka, med utsträckning af 178,14 meter från förr berörda byggnader och platser, omgifva desamma, i den ordning och med belopp, som 22 § af denna lag med afseende å koncessionsinnehafvare bestämmer, erlägga afgift för de stenkol och i sammanhang dermed förekommande eldfasta leror, hvilka å samma områden vinnas och i dagen uppfordras;

b) innehafvare af stenkolsgrufva vare berättigad att bearbeta och tillgodogöra sig äfven de eldfasta leror, hvilka i sammanhang med stenkolsfyndigheten förekomma;

c) för stenkolsgrufva skall utmål utläggas, då fyndigheten blifvit genom borrhning undersökt och prof å fyndigheten erhållits; och må i utmål tilldelas ett område af högst 356,28 meter (200 famnar) i längd och bredd;

d) den årliga arbetsskyldigheten för stenkolsgrufva må icke för hvarje inmutadt område eller utmål understiga hvad som i värde motsvarar etthundra dagsverken; och gälle i fråga om arbetets beskaffenhet hvad i 26 § 3 mom. af denna lag är föreskrifvet;

e) afgift i stället för arbetsskyldighet enligt 41 § grufvestadgan må icke för stenkolsgrufva ega rum;

f) hvilostånd å stenkolsgrufva må icke enligt 44 § grufvestadgan förlängas; ej heller får nytt hvilostånd å grufvan meddelas, med mindre än att arbetsskyldigheten blifvit fullgjord för minst sex år från den tid, förut beviljadt hvilostånd gått till ända;

g) om ordningen för grufdriften skall för innehafvare af stenkolsgrufva gälla hvad i 4 kap. af denna lag är för innehafvare af koncession föreskrifvet;

h) den tid, inom hvilken enligt 21 § grufvestadgan det för utmåls tilldelande erforderliga arbete skall vara fullgjordt och ansökning om utmål ingifven, skall i fråga om stenkolsgrufva, som ej erhållit utmål före den 1 Januari 1887, beräknas från sagde dag.

46 §.

Har anmälan om inmutning af stenkolsfyndighet enligt 3 och 4 §§ grufvestadgan den 12 Januari 1855 skett, men, i följd af Kongl. kungörelsen angående förbud tills vidare mot utfärdande af inmutsedlar å

stenkolsfyndigheter den 24 Maj 1872, mutsedel å fyndigheten ej blifvit meddelad; då ege den, hvilken enligt grufvestadgan varit till inmutning berättigad, företräde framför annan till koncession å det område, som utgjort föremål för inmutningen, derest han inom ett år efter det denna lag trädt i kraft söker koncession å området i den ordning 2 § innehåller. Göres ej sådan ansökning inom nämnda tid eller afslås koncessionsansökningen, vare anmälan, hvarom i denna paragraf är sagdt, förfallen.

47 §.

Vill egare af stenkolsgrufva, hvarom i 45 § sägs, å densamma söka koncession, då skall, om koncession vinnes, den äldre rättigheten till grufvan upphöra att vara gällande från den dag, koncessionen meddelades.

48 §.

Klaga öfver bergmästares beslut må föras hos bergsöfverstyrelsen genom besvär, som skola, vid talans förlust, dit insändas i mål från Norrbottens, Vesterbottens, Jemtlands och Vesternorrlands län innan klockan tolf å fyrationdefemte dagen och i mål från öfrige orter i riket innan klockan tolf å trettionde dagen från delfåendet af det beslut, som öfverklagas.

Denna lag skall träda i kraft den 1 Januari 1887, då grufvestadgan den 12 Januari 1855 samt förordningen angående villkoren för utländings behörighet att inom riket bearbeta inmutad mineralfyndighet eller idka grufdrift den 12 April 1872 i de delar, der dessa författningar jemlikt grufvestadgan den 16 Maj 1884 ännu lända till efterrättelse, skola upphöra att gälla.
